

Veileder for valg av betalingsløsning under arrangement

Utarbeidet av Norske Kulturarrangører (NKA).

Bakgrunn

I lys av Finanstilsynets evaluering av betalingsløsningen som ble brukt under Ski-VM i Trondheim 2025, har NKA sett behov for å tydeliggjøre hvordan oppgjør og håndtering av pengestrømmer bør gjennomføres under arrangementer.

Finanstilsynet har slått fast at arrangører ikke kan motta, oppbevare eller disponere midler som tilhører tredjepart, med mindre dette håndteres av en aktør med konsesjon til å tilby betalingstjenester.

Hovedregel

Skal du som arrangør engasjere en ekstern aktør/utstiller til å drive salg i forbindelse med ditt arrangement er det viktig å kartlegge hvem som faktisk eier pengene. Utstiller kan være, men begrenser seg ikke til, matleverandører, eksternt merchsalg og eksterne butikkutsalg. Når utstilleren selger for egen regning, med eget varelager og risiko, tilhører pengene utstilleren. Arrangøren kan da ikke ta imot, holde tilbake eller disponere pengene. Finanstilsynet slår fast at dette regnes som en betalingstjeneste som krever konsesjon. Dette gjelder selv om arrangøren bruker en separat, intern konto.

Hvorfor kreves konsesjon?

Foretak med konsesjon er underlagt krav som sikrer at midlene oppbevares adskilt fra foretakets egne midler (klientkonto), ikke inngår i konkursbo og kun disponeres i henhold til betalingsoppdraget.

Dette gir separatistrett og beskytter mottakeren ved en eventuell konkurs.

Praktiske råd før en velger oppgjørsmode

Arrangøren bør alltid sikre at oppgjøret går direkte til utstilleren eller via en aktør med konsesjon. En liste over godkjente foretak finnes i Finanstilsynets virksomhetsregister, [som du kan se her](#). De som har konsesjon og tillatelse til å yte betalingstjenester er ofte, men ikke alltid:

- Banker
- Betalingsforetak
- E-pengeforetak

Det må skilles mellom teknisk leverandør og betalingsforetak. At noen leverer terminaler betyr ikke at de har konsesjon til å håndtere oppgjør.

Dersom det skal trekkes provisjon eller andre kostnader, bør også dette håndteres av konsesjonspartner. Eventuelt tilbakehold må være beskjedent og kortvarig, og skal kun brukes til dokumenterte formål. Det er viktig at arrangør og utstiller har en tydelig, skriftlig avtale som beskriver hvordan oppgjøret håndteres.

Oppgjørsmodeller som ikke krever konsesjon

Alternativ 1: Direkte oppgjør

Din leverandør av kassesystem leverer alle terminaler. Hver terminal settes opp slik at omsetningen går direkte til den som eier utsalget.

Vurdering:

- Lovlig.
- Arrangøren får full tilgang til omsetningsdata.
- Kasseleverandør og arrangør kan gi teknisk support.

Vær obs på:

- Provisjon og gebyrer må faktureres i etterkant ved bruk av denne modellen.
- Ved bruk av depositum som alternativ til provisjon og gebyrer, se eget punkt: *Eksempler på avtalegrunnlag.*

Alternativ 2: Utstiller med eget kassesystem

Utstilleren håndterer eget salg gjennom eget, medbrakt kassesystem.

Vurdering:

- Lovlig.

Vær obs på:

- Provisjon og gebyrer må faktureres i etterkant ved bruk av denne modellen.
- Du må selv sikre fullstendig innsyn i utstillers omsetning og omsetningsdata.
- Som arrangør har du i dette tilfellet ikke mulighet til å gi teknisk support ved eventuell nedetid eller tilsvarende.

Oppgjørsmodeller som krever konsesjon

Alternativ 1: Oppgjør via konsesjonspartner (Hybrid)

Din leverandør av kassesystem leverer terminaler, men all omsetning går via en ekstern konsesjonspartner. Pengestrømmen går i dette tilfellet via en klientkonto, og partene kan etter avtale trekke avtalte beløp (fastsum eller prosent) før utbetaling.

Vurdering:

- Lovlig.
- Arrangøren får full innsikt og støtte.
- Trekk kan utføres av konsesjonspartner.

Vær obs på:

- Du står selv som ansvarlig for å sjekke at din leverandør av kassesystem har en avtale med ekstern konsesjonspartner
- Dersom du som arrangør ønsker å benytte denne modellen krever dette et eget punkt i avtalen mellom arrangør og utstillere. Se eget punkt: *Eksempler på avtalegrunnlag.*

Alternativ 2: Kasseleverandør med egen konsesjon

Velg en kasseleverandør med egen konsesjon. I dette tilfellet kan kassesystemet håndtere hele oppgjøret, inkludert splitting og utbetaling til utstillere.

Vurdering:

- Lovlig
- Arrangør får full innsikt og støtte.
- Trekk utføres av kasseleverandør med konsesjon.

Vær obs på:

- Din leverandør av kassesystem må i dette tilfellet selv ha konsesjon for å drive betalingstjenester.
- Dersom du som arrangør ønsker å benytte denne modellen krever dette et eget punkt i avtalen mellom arrangør og utstillere. Se eget punkt: *Eksempler på avtalegrunnlag.*

Andre relevante scenarier

Reglene gjelder også for:

- Billettsalg på vegne av andre
- Donasjoner
- Samarbeid med artister
- Salg av merch

I alle tilfeller anbefales det å avtale trekk skriftlig.

Konsekvenser ved feil håndtering

Feil håndtering av pengestrømmer kan medføre:

- Brudd på lovverk

- Tilsynsreaksjoner
- Økonomisk risiko

Eksempler på avtalegrunnlag

1. Ved bruk av hybridmodell eller leverandør med egen konsesjon

Ved bruk av hybrid løsning eller egen konsesjon krever dette et eget punkt i avtalen mellom arrangør og utstillere. Dette punktet danner grunnlaget for det betalingsoppdraget arrangøren gir til sin konsesjonspartner. Arrangøren må ha en skriftlig avtale med utstilleren som regulerer at utstillere aksepterer at oppgjøret skjer via konsesjonspartner.

Forslag til formulering som kan brukes som grunnlag for slike avtaler:
(Merk at arrangør selv er ansvarlig for endelig juridisk ordlyd)

“Avtale mellom arrangør og utstillere - betalingsløsning og oppgjør

Arrangør [navn] benytter [navn på Kasseleverandør], heretter omtalt som KBL, som leverandør av betalingstjenester (kassesystem og terminaler) under [arrangementsnavn].

Utstillere forplikter seg til å benytte KBL sine kasser på sine utvalg.

Transaksjonsdata generert gjennom KBLs systemer skal være arrangørens eiendom. Utstillere får innsyn på forespørsel.

Gjennom KBLs konsesjon som betalingsforetak (eller gjennom KBLs konsesjonspartner i hybridmodell) håndterer KBL all omsetning på arrangementet via klientkonto.

Innen tre virkedager etter endt arrangement skal all omsetning splittes og utbetales i henhold til denne avtalen.

Trekk før utbetaling:

- *Fast trekk: kr [beløp]*
- *Provisjon: [x % av omsetningen]*

Utbetaling skjer til kontonummer [xxxx xx xxxxx].

2. Depositum ved direkte oppgjør

Et alternativ til etterfakturering av provisjon/gebyrer kan være et depositum som sikkerhet i forkant av arrangementet. Et slikt depositum er ikke lovlig dersom det senere skal avregnes mot omsetning, ettersom arrangøren da mottar og oppbevarer tredjeparts midler. Dette regnes som en betalingstjeneste og krever konsesjon. Et depositum kan derfor bare kreves dersom det håndteres av en konsesjonert aktør.

Forslag til formulering som kan brukes som grunnlag for slike avtaler:

(Merk at arrangør selv er ansvarlig for endelig juridisk ordlyd)

Punkt [X] – Midlertidig tilbakehold (overtrekk)

1. Formål og omfang

Arrangøren forbeholder seg retten til å holde tilbake en begrenset andel av utstillers omsetning etter arrangementets avslutning, for å kunne foreta nødvendige etteravregninger.

Tilbakeholdet skal kun benyttes til:

- Justeringer i henhold til avtalte provisjonsmodeller,
- Dekning av dokumenterte kostnader for strøm, vann, avfall, leie eller andre tilleggstjenester bestilt under arrangementet, eller
- Erstatning for misligholdte forpliktelser (f.eks. manglende rydding eller åpningstid).

2. Beløpsgrense og periode

Tilbakeholdet skal tilsvare (eks) 10% av utstillers totale omsetning på arrangementet. Sluttavregning skal gjennomføres, og eventuell restutbetaling skal skje innen tre (3) uker etter arrangementets siste dag, med dokumentert oversikt over eventuelle fradrag.

3. Varsling og dokumentasjon

Arrangør skal, innen ti (10) virkedager etter arrangementet, skriftlig varsle utstiller om eventuelle fradrag som ønskes belastet tilbakeholdet.

Fradrag uten dokumentert grunnlag er ikke tillatt.

4. Uenighet

Uenighet om tilbakeholdet skal behandles i henhold til punkt [x] om tvisteløsning i denne avtalen.

Juridisk merknad (kan plasseres som fotnote i kontrakten):

Ordningen med midlertidig tilbakehold er vurdert opp mot finansavtaleloven § 1-5 første ledd bokstav f og finansforetaksloven § 2-3. Et kortvarig og forholdsmessig tilbakehold (typisk 5–15 %) som er tydelig avtalt, proporsjonalt og dokumentert, anses etter dagens praksis som forretningsmessig forsvarlig og lavrisiko, forutsatt at hovedoppgjøret håndteres gjennom en aktør med konsesjon. Løsningen skal ikke benyttes til varig oppbevaring eller disponering av tredjeparts midler.